

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Cím: Budapest és a földgáz

Forrás:

Esti Újság

Dep.
(Hely)

1913. X. 3
(Idő)

(Köt. v. füz.) (Oldal)

Osztályozás

Tárgy

665.7

Hely

Idő

"1913"

Személy

Budapest és a földgáz.

— Ripka Ferenc dr. nyilatkozata. —

A magyar városok legutóbbi értekezletének az erdélyi földgáz hasznosítása kérdésében hozott határozati javaslata országos jelentőségű. A városok, mint erkölcsi testület, magukévá tették a legkiválóbb magyar szakemberek véleményét azzal a kishitűséggel szemben, amely a földgáz országos hasznosításának lehetőségében kételkedett. A városok azonban nem állnak meg határozati javaslatuk írott szavainál, hanem továbbmenve, rövidesen a tett terére fognak lépni.

Értesülésünk szerint a városok kongresszusának vezetősége két héten belül újabb értekezletet fog tartani a földgáz ügyében, amely meghívják mindazokat a közvetlenül érdekelt városokat, amelyek Budapestre tervezett első, illetve második transzverzális csővezeték útjába esnek. Ezek a városok körülbelül félmillió olyan háztartást foglalnak magukban, amely remélhetően kész fogyasztója lesz a mostaninál sokkal olcsóbb és jobb fűtőerejű háztartási gáznak.

A városok gyakorlati szövetségének ügye tehát a legjobb uton van már. A kik a magyar városokat akcióképtelennek, tunyának és élheterlennek gondolták, föltevésükben csalódní fognak. A szorító

gazdasági helyzet éllemesékké tette a városokat, amelyek elhatározták, hogy föltett szándékukban nem hagyják magukat megakadályozni. A földgáz megszerzésében, ha gazdasági helyzetüket ez jobbra fordíthatja, teljes erővel fogja őket támogatni a kormány is. Erre nézve a városok vezetősége már biztatás kapott.

Az új, immár gyakorlati jelentőségű határozatra összehívandó szűkebb értekezleten azt is be fogják jelenteni a városok kongresszusának elnöksége, hogy az akció útjában álló legfőbb akadályt, a pénzhiányt is sikerülni fog elhárítani. A városok kongresszusának elnökségének ugyanis több célravezető mód áll máris rendelkezésére, amely a szükséges hitelt biztosítani lehet. A városok szövetsége részére a földgázakcióhoz kínált hitelek mértéke 60 millió koronáig terjed!

A legutolsó nagy kérdés az, hogy Budapest mint legnagyobb fogyasztó, résztvehet-e a városok közös akciójában, mert a főváros nélkül a földgáz rentábilis kiaknázását a magyar közgazdaság javára lehetetlen volna megoldani. A főváros képviselői erre nézve, élükön Bérczy István dr. polgármesterrel,

a nagyváradi gyűlésen elvben már nyilatkoztak. A főváros gyakorlati álláspontjára nézve ma megkérdeztük Ripka Ferenc dr.-t, a főváros gázművének középonti igazgatóját, hogy ebben a kérdésben mi lesz a gázgyár üzleti és technikai álláspontja?

Kérdésünkre Ripka igazgató minde- nek előtt utalt arra a propagandára, amely a főváros részéről a háztartási gáz népszerűsítése érdekében már tavaly megindult. Ugyanilyen propaganda vár most a közvetlenül érdekelt vidéki városok vezetőségére. Ezeknek adatokat kell gyűjteniök arra nézve, hogy a földgáz bevezetése esetén mennyi fogyasztóra lehet számítani. Ripka Ferenc dr., hogy a földgáz vezetése és elosztása, éppen úgy mint Amerikában, nálunk is külön-külön üzleti tevékenység keretébe fog esni. A városok csak a transzverzális vezeték költségét viselik közösen, a helyi szétosztó csőhálózatokat azonban külön-külön maguk létesítik a várható fogyasztáshoz képest. A közös távvezető társasággal szemben tehát mindegyik független vásárlója és eladója lesz a földgáznak a maga érdekszférájában.

A Budapest és környéke részére érkező gáz Szolnokig 500 milliméteres, a Tisza hidjától kezdve 350 milliméteres vezetékben jut el. Attól a ponttól kezdve, a hol a csővezeték leendő Nagy-Budapest gazdasági ra-

jonjába érkezik, a földgáz a fővárosnak, mint egyedüli közvevitőnek a birókába fog kerülni.

Hogyan képzei igazgató ur a földgáz budapesti elhelyezését az adminisztráció, a régi gázgyár, a fogyasztás igénye és a rentabilitás szempontjából?

Mindenesetre a mai hálózattal parallel egészen külön új csőhálózatot kellene építeni, mert a földgáz hatása foka a mi mesterséges gázunkénál sokkal nagyobb, tehát hozzávaló fűtőtesteket is igényel. A fővárost azonnali kvótája is terhelni fogja. A főváros ugyanis a fővezetéknek is részvényese lesz. Összevéve 15—20 millió korona lesz az, a minek a garanciája a budapesti fogyasztás növekedésére vár. Ma 70.000 fogyasztónk van. A sokkal olcsóbb földgáz a fogyasztók számát remélhetően meg fogja sokasítani, mert ez az anyag világitásra és fűtésre egyaránt alkalmas. A mai gázgyár azért továbbra is megmaradna, külön felszerelésével. Az új gázgyár ugyanis igen gazdaságosan és versenyképesen fog dolgozni: a gáz köbméterének előállítása alig kerül benne 4 fillérbe.

Mennyiért fogják a földgázt árúsítani?

köbmétert is el lehet Budapesten és a környéken keletkező iparvárosokban helyezni. Ha csupán száz millió köbméter fogyasztására számíthatnánk, a mit eleve kizártnak kell tartani, akkor is rentábilis lenne a főváros üzlete. Föltéve azt a geológiailag szokatlan esetet, hogy a földgáz *tíz év* alatt kiapad, vagyis a beruházásokat annyira idő alatt kell amortizálni, az utóbbi célra 15 százalékkal évi 3 millió *korona* lenne szükséges.

Az államnak és a transzverzális vezeték érdekeltiségének körülbelül két fillért kellene fizetni köbméterenkint, a miből fél fillér illeti az államot. A helyi adminisztrálás és propaganda évi egy milliót emésztene föl. Vagyis,

— Erre a kérdésre csak általános-ságban lehet ma felelni. Az árat köbméterenként 8—10 fillérben is nagyon versenyképesen szabhatnánk meg, de a propaganda sikere esetén *hat fillérre* fogjuk leszállítani.

— Mennyi földgázot lehet majd elhelyezni a budapesti piacon?

— Azt hiszem, legkevesebb *évi 200 millió köbmétert*. Szakembereink azt remélik, hogy a közönség, főképp az iparos és kereskedő elem, meg a háztartások annyira meg fogják kedvelni az olcsó új fűtőszert, hogy öt év múlva már *három-négy száz millió*

ha csak száz millió köbmétert adna el a budapesti közvetítés átlag nyolc fillérért egy évben, akkor is *évi két millió korona tiszta haszna maradna a fővárosnak!* A főváros fogyasztása tehát nemcsak a helyi befektetést amortizálná szép tiszta haszonnal, hanem a transzverzális csövezetek érdekeltiségének a beruházásából is viselné 10 millió amortizálásának a terhet.

— Mit vár igazgató ur a földgáz főhozatalának közgazdasági jelentőségétől?

— A fogyasztás olcsóbbá tételén kívül főképpen azt, hogy a külföldi koks- és szénbehozatal, a mely ma évi 64 millió koronával rontja az ország kereskedelmi mérlegét, alaposan meg fog csappanni. A kereslet csökkenése a porosz szénpiacot teszi majd olcsóbbá s ezt a mesterséges gáz gyártása is kedvezően fogja megérezni. Látnivaló tehát, hogy a magyar városok kezdésének gazdasági jelentősége óriási.